

Sluttrapport, prosjektgruppe 6

Gruppe:	Arealforvaltning og næring
Deltakere:	Ove Øktedalen, Terje Halland og Silje Ljøterud Bergan
Mandat:	<ul style="list-style-type: none">– Vurdering av organisering og drift av tjenester innenfor arealforvaltning og næring med sikte på effektivisering av tjenestene.– Synergier og økonomiske gevinster ved annen/felles organisering av tjenester.– Mulige områder for økt interkommunalt samarbeid.– Smarte løsninger ved bruk av ny teknologi.

1. Innledning

Det har blitt avholdt 5 møter i prosjektgruppa, samt flere dialogmøter med ansvarlige for andre fagområder enn de som er representert i gruppa.

2. Forståelse og avgrensning av oppdraget

Prosjektgruppa har tatt utgangspunkt i mandatet gitt av styringsgruppen. Etter utsendelse av mandatet, kom det signaler fra styringsgruppa om at gruppene skulle fokusere på tiltak som ga gevinst allerede i 2017. Med bakgrunn i dette har derfor gruppa hatt størst fokus på konkrete innsparings – og inntjenings tiltak og mindre fokus på organisering av tjenestene. Økt interkommunalt samarbeid har vi ikke brukt så mye tid på, da det vil ta tid å etablere og dermed ikke er tiltak som gir økonomisk gevinst i 2017.

Det er ikke fokusert på selvkostområdene byggesak, reguleringsplan og kart/oppmåling.

Prosjektgruppa har tatt for seg følgende fagområder:

- Jord – og skogbruk (inkl. veterinær)
- Plan – og byggesak (inkl. kommuneplan)
- Utmarksforvaltning
- Oppmåling – og geodata
- Næringsutvikling

Innenfor fagområdene har vi sett på følgende temaer:

- Organisering
- Bemanning/ressursbruk
- Samordning av tjenester på tvers av kommuneområder/avdelinger
- Tildeling av tjenester – kriterier for tildeling – vedtak
- Lokalisering/samløslisering

3. Tiltaksliste

Kode	Tiltak	Konsekvens	Budsjettvirkning 2017	Årlig budsjettvirkning 2018-2020	Prioritering	Klassifisering av tiltaket
A-1	Besette tilsynsstilling - byggesak	Se utdyping av tiltak	Selvkost	Selvkost	1	1
A-2	Kutt i budsjettpost konsulent-tjenester kommuneplan	Se utdyping av tiltak	500 000,-	Sees i sammenheng med behov mht. planarbeid/planstrategi	1	1
A-3	Ikke besette vakant stilling jord (50%)	se utdyping av tiltak	ca.270 000,-	ca.270 000,-	2 - 3	1
A-4	Utrede organisering av veterinærvakt ordning i kommunen.	Se utdyping av tiltak				3
A-5	Utrede muligheter for økt utnyttelse/salg av kommuenskogen	Se utdyping av tiltak				3

4. Utdyping av tiltak**Tiltak A1: Besette tilsynsstilling byggesak**

Det er en ubesatt 100 % tilsynsstilling på NMK. Stillingen vil i stor grad være innenfor selvkostområde, men noe arbeid med informasjon og forebyggende arbeid vil ikke være gebyrbelagt. Det er pr i dag ikke etablert rutiner for tilsyn i forbindelse med byggesaker i kommunen og byggesaksavdelingen må selv gjennomføre merarbeidet med ulovlighetsoppfølging/tilsyn der det avdekkes brudd på pbl. Dette er tidkrevende arbeid som gir lavere kapasitet på arbeid med byggesaksbehandling. Ved å besette tilsynsstillingen vil kommunen få gjennomført lovpålagt tilsyn, noe som og vil virke forebyggende på lenge sikt. Dette vil også frigjøre kapasitet for byggesaksavdelingen slik at de kan prioritere behandling av innkomne søknader og meldinger.

Grappa foreslår derfor å besette denne stillingen samt vurdere om det kan være aktuelt å samarbeide med Numedalskommunene om funksjonen.

Tiltak A2: Kutt i budsjettposten konsulent tjenester - kommuneplan

Det er avsatt kr 750 000,- til konsulent tjenester på ansvar 6006 kommuneplan. Disse midlene ble tidligere benyttet til blant annet innkjøp av kart tjenester til planarbeid. NMK har nå denne kompetansen i egen avdeling, det har derfor ikke vært det samme behovet for innkjøp av tjenester de siste årene. Det er fortsatt behov for å kjøpe noen konsulent tjenester til f.eks. konsekvensutredninger som kommunen ikke kan gjennomføre selv.

Det er også viktig at arbeid andre ansatte i avdelingen utfører innen kommuneplan synliggjøres ved timeføring og ompostering av lønnsmidler.

Etter gjennomgang med fagansvarlig for området, foreslås budsjetttrammen for innkjøp av konsulent tjenester redusert med kr 500 000,- sett i lys av behovet for innkjøp av tjenester i 2017.

Tiltak A3: Ikke besette vakant stilling på jord (50 %)

Det er i dag en ubesatt 50 % saksbehandlerstilling på jordbruk.

Dersom denne stillingen ikke besettes, vil det være et innsparingspotensial på kr 270 000,- for 2017. Det er imidlertid veldig viktig at konsekvensene ved å fjerne denne stillingen synliggjøres, da landbruk er et stort fagfelt med mange lovpålagte oppgaver innenfor lov- og tilskuddsforvaltning. Lav bemanning på dette fagområdet gir lengre saksbehandlingstid og økt arbeidsbelastning. Landbruk er en stor næring i kommunen, og det er derfor også viktig at det er tilgjengelige ressurser til arbeidet med næringsutvikling. Næringen er viktig med tanke på arbeidsplasser, bosetting og reiseliv i kommunen. Sysselsettingen i landbruket har over lengre tid hatt en negativ utvikling i kommunen.

Prosjektgruppa har derfor vurdert dette tiltaket til prioritet 3, tiltak med stor negativ konsekvens for tjenestene.

Se vedlegg 1 for utfyllende informasjon om utvikling knyttet til sysselsetting innenfor jordbruk og skogbruk i Nore og Uvdal.

Tiltak A4: Utrede omorganisering av veterinærvakttjenesten i kommunen.

Rollag og Nore og Uvdal har i mange år gitt kommunalt lønnstilskudd til de 4 veterinærene som deltar i veterinærvakt i Øvre Numedal vaktområde. I 2016 vil kostnadene til lønn, sosiale kostnader og støtte til utstyr/inventar på veterinærklinikken utgjøre ca. kr. 1, 2 mill kr hvorav 325 000,- dekkes av Rollag kommune. Gruppa foreslår derfor at en gjennom en egen utredning ser på muligheten for en omorganisering av tjenesten og om støtten kan gis som driftstilskudd istedenfor kommunalt lønnstilskudd.

Det er viktig at konsekvensene av en eventuell omorganisering utredes, og at en sikrer at kommunenes ansvar for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell og organisering av klinisk veterinærvakt blir ivaretatt.

Se vedlegg 2 for mer informasjon om dyrehelsepersonell loven og kommunens ansvar.

Tiltak A5: Økt utnyttelse/salg av kommuneskogen

Det har i løpet av prosjektperioden kommet innspill om å vurdere en økt utnyttelse eller eventuelt salg av kommuneskogen. Dette temaet har ikke gruppen kunne gi noen kvalifisert vurdering av, ettersom det innenfor tidsrammen ikke vært tilgang på de ressurser som kjenner detaljene knyttet til denne driften (skogsdrift). Vi har sett på inntektene fra utleie av jakt / fiske og driftshusværer, men det virker til å være et begrenset potensiale for en økning av disse inntektene. Potensiale for økte inntekter her har også sammenheng med vedlikehold av driftshusværene. Regnskapstallene for kommuneskogen har som nevnt vært utfordrende for gruppen å sette seg inn i, men vi anbefaler styringsgruppa å følge opp dette tiltaket som en egen utredning og prinsippdiskusjon. Når det gjelder forhold knyttet til kommunens festetomter/innløsning av festetomter har gruppe for eiendomsforvaltning sette på dette.

Andre forslag/innspill som har blitt vurdert gjennom arbeidet:

Mulighet for økte inntekter ved salg av tjenester til nabokommuner – kart/planregister

Det er i 2016 inngått en avtale om samarbeid på oppdatering av planregister i Numedalskommunene. Nore og Uvdal har tatt på seg ansvaret for oppdatering av planregisteret for kommunene. Dette vil kun utgjøre et mindre antall timer per år, så tiltaket er derfor ikke tatt inn i oversikten men nevnes som et eksempel på samarbeid og inntjening.

Innsparingspotensial på innkjøp av lisenser/programvare/abonnement

Grappa har sett nærmere på avdelingens kostnader for lisenser/programvare, kopieringsavtaler mv.

Numedalskommunene og Kongsbergregionen har allerede etablert et samarbeid på innkjøp av programvare og lisenser, men gruppen har identifisert noe innsparing på domene avgifter og abonnementer avdelingen ikke lenger har behov for. Disse vil bli sagt opp fortløpende.

Strategi for bruken av næringsfondet

Det er satt som mål i «samordnet handlingsplan for næringsarbeid 2016 – 2018», at en i løpet av 2017 skal gjennomgå strategien for bruken av næringsfondet og utarbeide nye retningslinjer. Hensikten med arbeidet er å sikre en mer målrettet bruk av næringsfondsmidlene.

Tiltaket har ikke direkte innvirkning på driftsbudsjettet, men kan bidra til å sikre at en bruker midlene mest mulig målrettet i forhold til mål i kommunens næringsplan.

Numedalsutvikling IKS er vedtatt nedlagt fra 1.1.2017. Kommunen har støttet selskapet med kr. 335 000,- årlig. Denne årlige støtten bortfaller og gir rom for større disposisjon av fondet.

Andre generelle kommentarer

Ved gjennomgang av budsjett og regnskap for de ulike fagområdene ser gruppen at det er potensiale for forbedring med tanke på en tydeligere budsjettering. Det har vært begrenset dialog mot de enkelte fagområdene i budsjettarbeidet, som viser noen uklare forhold mellom budsjett/regnskap. Det er viktig at fagansvarlige anviser fakturaer slik at de blir ført på riktig konto i regnskapet.

Tidsbruk på tvers av fagområdene, særlig mellom selvkostområder og områder utenom selvkost, må synliggjøres bedre og omposteres slik at selvkostberegningene blir reelle.

5. Oppsummering og konklusjon

Prosjektgruppa mener selv at det har vært begrenset handlingsrom for å kunne fremme forslag til innsparing - og inntjening. Det er en stor vekt av selvkostområder innenfor fagområdene gruppa har sett på, og kostnadene knyttet til øvrige områder er i all hovedsak lønnskostnader. Gruppa har etter instruks fra styringsgruppa fokusert på tiltak med økonomisk gevinst i 2017. NMK's fagområder har vært fordelt mellom tre ulike prosjektgrupper og vi har ikke hatt tilstrekkelig kunnskap eller tid til å se på tiltak knyttet til alternativ organisering av fagavdelingen. Dette har vi og fått signaler om at kommer som en egen prosess i løpet av høst/vinter 2016/2017.

Tiltakene som er foreslått dekker styringsgruppas forventning om innsparingsbehov på kr 772 000,- Det vil også være et potensiale for ytterligere innsparing/økt inntjening på tiltak som er foreslått med egen utredning.

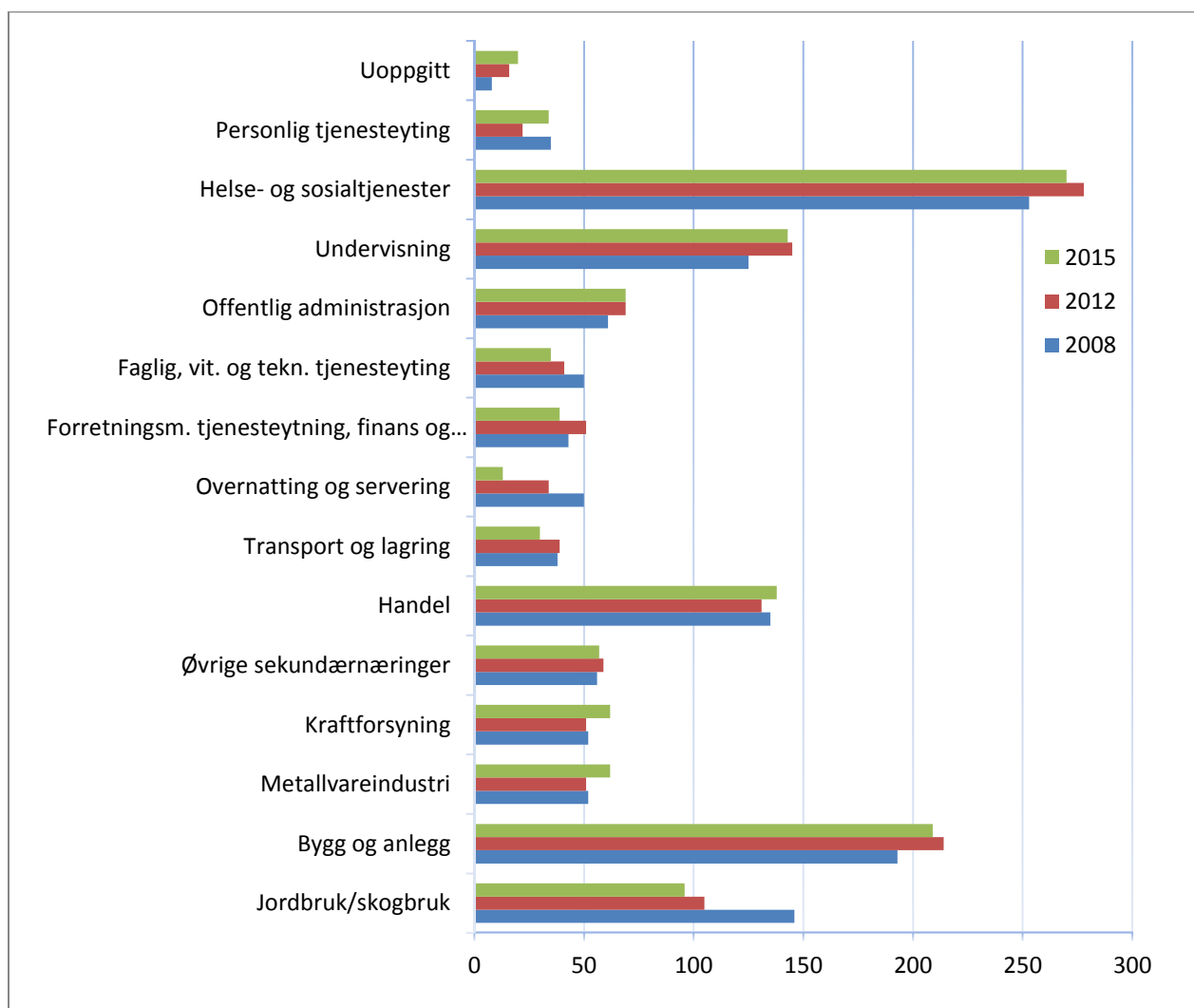
Vedlegg 1:

Utvikling sysselsetting jordbruk og skogbruk 2008 - 2015

Når man ser på sysselsettingen fordelt på næring, ser man en bekymringsfull reduksjon i antall ansatte innenfor jord- og skogbruk de siste sju år (Figur).

Nore og Uvdal kommune er en arealmessig stor kommune, og primærnæringen er viktig for å opprettholde befolkningsgrunnlaget.

Reduksjonen i næringen synliggjør at det er et tydelig behov for ressurser til arbeid med næringsutvikling og andre aktuelle prosjekter i kommunen.

Figur 1: Sysselsatte personer fordelt på næringer i Nore og Uvdal kommune.

Vedlegg 2

Brev av september 2016 fra den Norske veterinærforening:

Den kommunale veterinærvakta

Arbeidet med organisering av veterinærtenester i kommunane har synt at det er trong for klargjering av kva oppgåver og ansvar dei ulike partane har.

Me finn det naturleg å dela dette i to, fyrst kommunane og så vakt deltakarane / veterinærane sitt ansvar.

Til kommunane

Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell (dyrehelsepersonelloven) klargjer i §3 a kommunane sitt ansvar:

- *Kommunene skal sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell.*
- *Kommunene har ansvar for å organisere en klinisk veterinærvakt utenom ordinær arbeidstid.*

I deler av landet er næringsgrunnlaget slik at tilgang på dyrehelsepersonell vert dekket av veterinære verksemder som arbeidar sjølvstendig utan offentleg tilskot. I stadig større deler av landet er landbruket inne i ei negativ utvikling. Dette gjer at næringsgrunnlaget for veterinærtenester vert svakare, då er det kommunane sitt ansvar kjem inn. Tilgang på veterinærtenester i kommunen kan sikrast ved å tilsetja veterinær eller gjeva driftstilskot til veterinære verksemder. Kommunen kan setja som vilkår for løn/ driftstilskot at mottakar er viljug til å delta i klinisk veterinærvakt.

Det er frå staten avsett midlar til stimuleringstilskot. Desse kan kommunar som må tilby etableringsstøtte eller driftstilskot for å sikra tilgang på veterinærtenester i ordinær arbeidstid, søkja om. Midlane skal hovudsakleg nyttast til løn eller driftstilskot. Søknad skal sendast Fylkesmannen.

Punkt 2 omhandlar veterinærvakt utanom ordinær arbeidstid.

Denne vakta skal organiserast av kommunane innanfor definerte vaktområde. Det er frå staten avsett midlar som i utgangspunktet skal bidra til å dekkja kostnaden med denne vakta. Det er i enkelte høve høgare kostnader for å oppretthalde god veterinærvakt.

Kommunane skal lysa ut tilbodskonkurranse om deltaking i vakta. Det skal vera open konkurranse der alle veterinærer kan delta. Vakta skal dekkja eit definert geografisk område innanfor tidsperiodar som er definert i utlysingsteksten. Ei minimumsgodtgjersle for vakt deltaking er fastsett frå staten. Dersom ein ikkje får søkjarar til vakta, har kommunane høve til å nytta egne midlar for å auka satsar for vaktgodtgjersle.

Vakta bør vera minimum 3-delt, helst 4-delt. Kommunane vel kor mange vakt deltakarar dei ynskjer å inngå avtale med.

Kommunane har ansvar for å skaffa nye vakt deltakarar ved til dømes langtids sjukefråvær eller om vakt deltakarar seier opp vaktavtale.

Kvart vaktområde får utbetalt ein sum til organisering av vakta, desse midlane kan nyttast til dekking av kommunen sine kostnader med oppsett av vaktlister, føring av vaktrekning, utbetaling av godtgjersle, organisering av vikar ved kortvarig sjukdom mm. Kommunane kan og nytta desse midlane til å kjøpa desse tenestene frå ein eller fleire av vakt deltakarane.